

Wrocław, 22 kwietnia 2016 r.

WK.WR.40.16.2016.413

**Pan
Wojciech Bochnak
Wójt Gminy Kondratowice**

**ul. Nowa 1,
57-150 Prusy**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2012 r., poz. 1113 ze zm.) przeprowadziła, w okresie od 14 stycznia do 10 marca 2016 r., kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Kondratowice.

Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli podpisanym bez zastrzeżeń 10 marca 2016 r. i pozostawionym w jednostce.

Ponadto, w okresie od 23 lutego do 9 marca 2016 r., przeprowadzono kontrolę gospodarki finansowej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kondratowicach. W oparciu o ustalenia tej kontroli, Izba wystosowała do Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kondratowicach wystąpienie pokontrolne, przekazane Panu Wójtowi do wiadomości.

Kontrola wykazała, że obok obowiązków i zadań realizowanych prawidłowo, wystąpiły nieprawidłowości i uchybienia w zakresie niżej wskazanych zagadnień.

W zakresie ustaleń ogólnooorganizacyjnych

Nie zaktualizowano wykazów jednostek pomocniczych i organizacyjnych Gminy Kondratowice stanowiących załączniki nr 4 i 5 do Statutu Gminy Kondratowice. W przyjętym uchwałą Rady Gminy Kondratowice nr 145/XXXI/88 z 30 września 2004 r. Statucie wykazano 18 jednostek pomocniczych (sołectw) oraz 10 jednostek organizacyjnych, natomiast wg stanu na 18 stycznia 2016 r. w Gminie funkcjonowało 21 sołectw oraz 8 jednostek organizacyjnych. Stosownie do art. 3 ust. 1 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2015 r., poz. 1515 ze zm., obecnie Dz.U. z 2016 r., poz. 446) o ustroju gminy stanowi jej statut.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości

W finansowanie budżetu 2014 r. zaangażowano środki pochodzące z części oświatowej subwencji ogólnej otrzymanej w grudniu 2014 r. na styczeń 2015 r. naruszając art. 217 ust. 2 ustawy z

27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.), który stanowi że: „Deficyt budżetu jednostki samorządu terytorialnego może być sfinansowany przychodami pochodzącymi ze sprzedaży papierów wartościowych wyemitowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego, kredytów, pożyczek, prywatyzacji majątku jednostki samorządu terytorialnego, nadwyżki budżetu jednostki samorządu terytorialnego z lat ubiegłych, wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych”.

W księgach Budżetu funkcjonowało w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. konto 139 (brak nazwy), na którym ewidencjonowane były lokaty terminowe, a w księgach Urzędu w okresie od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2014 r. konto 014 (brak nazwy), na którym ewidencjonowane były operacje dotyczące zbiorów bibliotecznych. Przedmiotowych kont nie wymieniono w zakładowym planie kont odpowiednio dla Budżetu i Urzędu oraz nie określono zasad klasyfikacji zdarzeń na tych kontach. Zgodnie z art. 4 ust. 1 w związku z art. 10 ust. 2 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 ze zm. oraz Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.) jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy. Kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizuje dokumentację opisującą przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości.

Wpływy na rachunek Budżetu w latach 2013-2014 tytułem udziałów w podatku dochodowym dla gmin (wpłaconych przez Ministerstwo Finansów – Departament Budżetu Państwa) w łącznej kwocie 2.107.103 zł zaewidencjonowano z pominięciem konta 224 „Rozrachunki budżetu”, co było niezgodne z zasadami funkcjonowania tego konta opisanymi w obowiązującej w jednostce polityce rachunkowości.

W Urzędzie nie prowadzono ewidencji na pozabilansowym koncie 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych”, pomimo że w obowiązujących w Urzędzie zasadach (polityce) rachunkowości ujęto konto 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych” oraz opisano sposób jego funkcjonowania.

W sprawozdaniu Rb-28S (korekta nr 4) z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za 2014 r. wykazano w kolumnie 5 „Zaangażowanie” kwotę 10.120.892,10 zł, natomiast z ewidencji księgowej wynikało, że obroty na stronie Ma konta 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” wyniosły 10.076.246,23 zł (różnica 44.645,87 zł). Było to niezgodne z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 119), który stanowi, że „Kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej”.

Nie udokumentowano przeprowadzenia według stanu na 31 grudnia 2014 r. inwentaryzacji aktywów i pasywów drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami.

Zgodnie z art. 27 ust. 1 powołanej ustawy o rachunkowości „Przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych”.

W zakresie dochodów budżetowych

W sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Gminy oraz Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych Gminy za 2014 rok zaniżono skutki obniżenia górnych stawek podatków: w podatku od nieruchomości o kwotę 18,24 zł, w podatku od środków transportowych o kwotę 721,09 zł, natomiast skutki udzielonych ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) w podatku od nieruchomości zaniżono o 375,15 zł. Ponadto kwoty wykazane w przedmiotowych sprawozdaniach w zakresie objętym kontrolą były zaokrąglone do pełnych złotych. Powyższe było niezgodne z § 8 ust. 1 pkt 1 i 2 powołanego rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz § 3 ust. 1 pkt 9, 10 w związku z § 8 ust. 3 załącznika nr 39 do tego rozporządzenia.

W przypadku podatników podatku rolnego o nr kontowych: 00001691, P0000053 organ podatkowy nie dokonał zwrotu nadpłat w wysokościach odpowiednio 17.545,45 zł oraz 59,41 zł, pomimo braku zaległości i bieżących zobowiązań podatkowych, co stanowiło naruszenie art. 76 § 1 ustawy z 27 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2012 r., poz. 749 ze zm., obecnie Dz.U. z 2015 r., poz. 613 ze zm.) który wskazuje, że nadpłaty wraz z odsetkami za zwłokę podlegają w przypadku braku zaległości i bieżących zobowiązań podatkowych zwrotowi.

W objętej kontrolą próbie 11 dłużników podatkowych Gminy według stanu na 31 grudnia 2015 r., organ podatkowy wystawił w okresie od 2011 r. do 2015 r. upomnienia od 90 do 617 dni po terminie zapłaty, a w przypadku podatnika o nr kontowym 00000559 zaniechał wystawienia upomnień. Natomiast tytuły wykonawcze wystawiane były po upływie od 123 do 509 dni od dnia doręczenia upomnień, a w przypadku podatnika o nr kontowym 59-00000787 organ zaniechał wystawienia tytułów wykonawczych na raty podatku od nieruchomości i podatku od środków transportowych za lata 2010-2013. Powyższe było niezgodne z § 2, § 3 ust. 1 oraz § 5 ust. 1 obowiązującego wówczas rozporządzenia Ministra Finansów z 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2001 r., Nr 137, poz. 1541 ze zm.) oraz § 5 i § 6 rozporządzenia z 20 maja 2014 r. w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych (Dz.U. z 2014 r., poz. 656 ze zm.).

W zakresie wydatków budżetowych z uwzględnieniem przepisów o zamówieniach publicznych

W latach 2013-2015 Rada Gminy nie uchwaliła rocznych programów współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, co było niezgodne z art. 5a ust. 1 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U. z 2010 r., Nr 234, poz. 1536 ze zm. oraz Dz.U. z 2014 r., poz. 1118 ze zm.), który stanowił, że organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego uchwała, po konsultacjach z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami

wymienionymi w art. 3 ust. 3, przeprowadzonych w sposób określony w art. 5 ust. 5, roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3. Roczny program współpracy jest uchwalany do dnia 30 listopada roku poprzedzającego okres jego obowiązywania.

W 2013 i 2014 roku Gmina udzieliła dwóch dotacji Ludowym Zespołom Sportowym, na podstawie umów nr 69/2013 i 58/2014 w wysokości 90.000 zł każda, pomimo że wnioski o ich udzielenie wpłynęły do Urzędu po terminie określonym w § 4 ust. 2 uchwały Rady Gminy Kondratowice nr VII/30/2011 z 7 lutego 2011 r. w sprawie warunków i trybu finansowania rozwoju sportu na terenie Gminy Kondratowice, tj. 26 kwietnia 2013 roku (dotacja na 2013 rok) i 23 kwietnia 2014 roku (dotacja na 2014 rok). Zgodnie § 4 ust. 2 powołanej uchwały: Wniosek, o którym mowa w ust. 1 składa się w terminie do 30 września roku poprzedzającego rok budżetowy (...).

W umowach nr 69/2013 i 58/2014 podpisanych z Ludowymi Zespołami Sportowymi nie zawarto zapisów określających proporcjonalne zmniejszenie dotacji należnej w przypadku zrealizowania przedsięwzięcia przy pomniejszonym zaangażowaniu zakładanych na jego finansowanie środków własnych. Powyższe było niezgodne z § 5 ust. 4 lit. h powołanej powyżej uchwały nr VII/30/2011.

Pomimo, że sprawozdania z rozliczenia dotacji udzielonej w 2014 r. dla LZS wpłynęły do Urzędu po terminie określonym w § 7 umowy Nr 58/2014 z 25 kwietnia 2014 r., tj. za I półrocze 2 grudnia 2014 roku (138-dniowe opóźnienie) i za II półrocze 27 maja 2015 r., (131-dniowe opóźnienie), Dotujący, wbrew zapisom § 8 ust. 2 umowy nie wezwał LZS do złożenia sprawozdań.

W zakresie gospodarki mieniem

W objętej kontrolą próbie 4 transakcji sprzedaży nieruchomości, stwierdzono, iż w 3 przypadkach, Gmina pobrała od nabywców nieruchomości zaliczki na poczet przygotowania nieruchomości do sprzedaży, na które złożyły się koszty: wyceny nieruchomości, dokumentacji geodezyjnej i wieczysto-księgowej w łącznej kwocie 1.965,10 zł. Podstawą pobierania zaliczek były zapisy zawarte w wykazach nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży. Ze sporządzonego przez pracownika „Zestawienia pobranych kosztów w okresie od 1 stycznia 2012 roku do 31 grudnia 2015 roku” wynika, iż w wymienionym okresie pobrano kwotę 5.841,70 zł. Powyższe było niezgodne z postanowieniami art. 25 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2010 r. Nr. 102, poz. 651 oraz Dz.U. z 2014, poz. 518 ze zm.).

W 2 przypadkach sprzedaży nieruchomości ogłoszenia o przetargach podano do publicznej wiadomości odpowiednio 26 i 19 dni przed wyznaczonym terminem przetargu, co było niezgodne z § 6 ust. 1 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. z 2014 r., poz. 1490), w myśl którego właściwy organ podaje do publicznej wiadomości ogłoszenie o przetargu co najmniej na okres 30 dni przed wyznaczonym terminem przetargu (...). W przypadku przetargu na zbycie nieruchomości, której cena

wywoławcza jest wyższa niż równowartość 10 000 euro, wyciąg z ogłoszenia o przetargu zamieszcza się w prasie o zasięgu obejmującym co najmniej powiat, na terenie którego położona jest zbywana nieruchomość, ukazującej się nie rzadziej niż raz w tygodniu, co najmniej na 30 dni przed wyznaczonym terminem przetargu.

W 3 przypadkach sprzedaży nieruchomości nie podano do publicznej wiadomości, przez ogłoszenie w prasie lokalnej oraz na stronach internetowych urzędu, informacji o wywieszeniu wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, co było niezgodne z art. 35 ust. 1 powołanej ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Ogłoszenia o przetargach na sprzedaż 2 nieruchomości zostały podane do publicznej wiadomości po upływie odpowiednio 23 i 24 dni licząc od dnia wywieszenia na tablicy ogłoszeń Urzędu wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży. W myśl art. 38 ust. 2 powołanej ustawy o gospodarce nieruchomościami ogłoszenie o przetargu podaje się do publicznej wiadomości nie wcześniej niż po upływie terminów, o których mowa w art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 4, tj. 6 tygodni.

Nie sporządzano i nie podano do publicznej wiadomości wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem lub dzierżawę, co było niezgodne z art. 35 ust. 1 powołanej ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponosi Wójt Gminy Kondratowice na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.) i art. 4 ust. 5 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.), Skarbnik Gminy Kondratowice na podstawie art. 54 ust. 1 ww. ustawy o finansach publicznych oraz zgodnie z zakresami czynności pracownicy merytoryczni Urzędu.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe do wiadomości Pana Wójta, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości poprzez realizację następujących wniosków:

1. Zaktualizowanie wykazów jednostek pomocniczych i organizacyjnych stanowiących załącznik nr 4 i 5 do Statutu Gminy Kondratowice, stosownie do postanowień art. 3 ust. 1 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 r., poz. 446).
2. Finansowanie deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego przychodami pochodzącymi ze źródeł wskazanych w przepisach art. 217 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.).

3. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) stosowania przyjętych zasad rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową, stosownie do postanowień art. 4 ust. 1 ustawy,
 - b) aktualizowania dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, stosownie do postanowień art. 10 ust. 2 ustawy,
 - c) odpowiedniego udokumentowania przeprowadzonej inwentaryzacji oraz jej wyników, stosownie do art. 27 ust. 1 ustawy.
4. Przestrzeganie obowiązujących w Urzędzie zasad (polityki) rachunkowości, w szczególności w zakresie ewidencjonowania operacji gospodarczych na kontach: 224 „Rozrachunki budżetu”, 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych”, stosownie do zasad funkcjonowania tych kont.
5. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 119 ze zm.), w szczególności:
 - a) wykazywanie w sprawozdaniach kwot zgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, stosownie do postanowień § 9 ust. 2 rozporządzenia,
 - b) wykazywanie w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP skutków obniżenia górnych stawek podatków oraz udzielonych ulg i zwolnień zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 9 i 10 załącznika nr 39 do rozporządzenia,
 - c) wykazywanie w sprawozdaniach w/w skutków w złotych i groszach, stosownie do § 8 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia,
 - d) sporządzenie korekt sprawozdań Rb-27S i Rb-PDP za 2014 r. oraz przekazanie ich do regionalnej izby obrachunkowej, stosownie do postanowień § 24 ust. 4 i 7 załącznika nr 39 do rozporządzenia.
6. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2015 r., poz. 613 ze zm.), w szczególności w zakresie dokonywania zwrotów nadpłat podatków wraz z odsetkami, stosownie do postanowień art. 76 § 1 ustawy.
7. Podejmowanie, w stosunku do podatników zalegających z zapłatą podatku, czynności mających na celu wyegzekwowanie należności, stosownie do §§ 2, 7 i 9 rozporządzenia Ministra Finansów z 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 2367).
8. Przestrzeganie przepisów ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2016 r., poz. 239), w szczególności w zakresie uchwalania rocznych programów współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3, stosownie do postanowień art. 5a ust. 1 ustawy.
9. Przestrzeganie zapisów uchwały Rady Gminy Kondratowice nr VII/30/2011 z dnia 7 lutego 2011 r. w sprawie warunków i trybu finansowania rozwoju sportu na terenie Gminy Kondratowice, w szczególności w zakresie:
 - a) przyjętych zasad udzielania dotacji określonych w § 4 ust. 2 uchwały,
 - b) sporządzania umów zgodnie z wymogami określonymi w § 5 ust. 4 uchwały.

10. Przestrzeganie postanowień umów dotacyjnych o wsparcie realizacji zadań publicznych, w szczególności w zakresie egzekwowania od Dotowanych złożenia sprawozdań z wykonania zadania publicznego zgodnie z postanowieniami umów.
11. Przestrzeganie przepisów ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2015 r., poz. 1774 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) nie obciążania nabywców nieruchomości kosztami przygotowania nieruchomości do sprzedaży, stosownie do art. 25 ust. 1 i 2 ustawy,
 - b) podawania do publicznej wiadomości informacji o wywieszeniu w Urzędzie wykazów nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w sposób określony w art. 35 ust. 1 ustawy,
 - c) zachowania terminów pomiędzy publikacją wykazów nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w trybie przetargu, a publikacją ogłoszeń o przetargach, stosownie do art. 38 ust. 2 ustawy,
 - d) sporządzania i podawania do publicznej wiadomości wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem lub dzierżawę, stosownie do postanowień art. 35 ust. 1 ustawy.
12. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. z 2014 r., poz. 1490), w szczególności w zakresie dochowania 30 dniowego terminu pomiędzy podaniem do publicznej wiadomości ogłoszenia o przetargu, a wyznaczonym terminem przetargu sprzedaży nieruchomości, stosownie do postanowień § 6 ust. 1 i 4 rozporządzenia.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez jego błędną wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pani Maria Karakow

Przewodnicząca Rady Gminy w Kondratowicach